

Colegiul disciplinar
de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

H O T Ă R Ă R E

29 noiembrie 2019
Nr. 267/9

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența:

Președinte	Cobzac Elena
Membrii	Pulbere Ruxanda Botnaru Stela

examinând în ședință închisă contestația declarată de către avocatul Negură Vladislav împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 1047s-1196 p/m din 01 octombrie 2019, emise pe marginea sesizării depuse la 05 septembrie 2019 asupra acțiunilor judecătorului Bolocan Elena de la Judecătoria Strășeni (sediul Călărași)-,

C O N S T A T Ă :

1. Argumentele sesizării.

La data de 05 septembrie 2019 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea înaintată de avocatul Negură Vladislav, prin care acesta își exprimă dezacord cu acțiunile judecătorului Bolocan Elena de la Judecătoria Strășeni (sediul Călărași).

În motivarea sesizării înaintate avocatul Negură Vladislav a invocat despre examinarea de către judecătorul Bolocan Elena a unei cauze contravenționale în privința contravenientului Stratan Constantin, pe marginea unui conflict religios dintre adepții Mitropoliei Moldovei și Mitropoliei Basarabiei din satul Dereneu, raionul Călărași.

Astfel, în cadrul examinării cauzei menționate, partea vătămată, fiind citată legal, la ședințele de judecată nu s-a prezentat, nici fiind dispusă aducerea forțată, nu a fost admis demersul petiționarului privind audierea a 5 martori din partea apărării, considerându-se inoportună audierea lor.

Prin hotărârea din data de 07 februarie 2019, în lipsa părții vătămate și a martorilor pe dosarul contravențional, a fost respinsă contestația cu privire la procesul contravențional nr.MAI04300817 din 11 aprilie 2018.

Astfel, autorul sesizării a solicitat tragerea judecătorului Bolocan Elena la răspundere disciplinară potrivit art.4 alin.(1) lit. b), c), g) a Legii nr.178 din 25.07.2015 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

2. Poziția Inspecției Judiciare.

Examinând temeiurile expuse în sesizare, pentru tragerea la răspunderea disciplinară a judecătorului Bolocan Elena de la Judecătoria Strășeni (sediul Călărași), prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia sa nr. 1047s-1196 p/m din 01 octombrie 2019, a respins ca neîntemeiată sesizarea înaintată de avocatul Negură Vladislav cu privire la tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului vizat, pe motiv că în urma verificărilor efectuate, nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile, care ar demonstra faptul comiterii de către judecătorul Bolocan Elena de la Judecătoria

Strășeni (sediul Călărași), a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

3. Argumentele contestației.

Împotriva deciziei Inspecției judiciare nr. 1047s-1196 p/m din 01 octombrie 2019, avocatul Negură Vladislav a declarat contestație, manifestându-și dezacordul cu concluzia inspectorului-judecător potrivit căreia dânsul nu este de acord cu hotărârea dată. De fapt, a invocat metodele aplicate de judecător la examinarea cauzei contravenționale, care în viziunea lui constituie abateri disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit. b), c), g) a Legii nr.178 din 25.07.2015 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, ce au dus la încălcarea cel puțin a cinci drepturi fundamentale, și anume accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil, dreptul la un proces contradictoriu, dreptul la apărare și dreptul la un recurs efectiv. Astfel, inspectorul-judecător nu a elucidat aspectele ce țin de pronunțarea și redactarea doar a dispozitivului hotărârii, fapt ce a avut ca consecință respingerea recursului ca tardiv, refuzul audierii contravenientului, limitarea părții apărării la prezentarea probelor.

4. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 ”*Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor*”.

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 ”*Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă*”, iar conform alin.(3) lit. b) din norma menționată ”*Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiate*”.

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că ”*Hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă*”.

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația declarată urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Din materialele prezentate se constată că, petiționarul avocatul Negură Vladislav nu este de acord cu constatările Inspecției judiciare, menționând că prin acțiunile judecătorului Bolocan Elena la examinarea cauzei contravenționale, exprimate prin redactarea doar a dispozitivului hotărârii, refuzul audierii contravenientului, limitarea părții apărării la prezentarea probelor au fost încălcate următoarele drepturi fundamentale ale petiționarului: accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil, dreptul la un proces contradictoriu, dreptul la apărare și dreptul la un recurs efectiv.

Completul de examinare a contestațiilor menționează că, în contestație petiționarul nu a invocat careva argumente noi, neverificate de Inspecția Judiciară, care ar servi drept temei pentru anularea deciziei contestate, conform căreia s-a constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014, comise de judecătorul nominalizat în sesizare și contestație.

Din materialele cauzei rezultă că cauza contravențională în privința lui Stratan Constantin a fost înregistrată în Judecătoria Strășeni, sediul Călărași la data de 25 aprilie 2018 și repartizată judecătorului Elena Bolocan în mod automat-aleatoriu.

Prin hotărârea judecătoreiei Strășeni din 07 februarie 2019 s-a respins contestația depusă de Stratan Constantin privind anularea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 11 aprilie 2019, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea judecătoreiei Strășeni, sediul Călărași din 07 februarie 2019 a fost contestată cu recurs în Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău.

Potrivit fișei de repartizare a dosarelor, se confirmă că la data de 05 martie 2019 a fost înregistrat în PIGD dosarul contravențional cu nr. Stratan Ion cu nr. 02-4r-5131-05032019, și repartizat în mod automat aleatoriu judecătorului Ghenadie Moroza.

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2019 a fost respins recursul înaintat de avocatul Negura Vladislav în interesele contravenientului Stratan Constantin, ca fiind declarat tardiv.

Completul de examinare a contestațiilor notează că, potrivit art. 1 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Astfel, se constată că, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Potrivit contestației se solicită tragerea la răspunderea disciplinară a judecătorului pentru faptele prevăzute la art. 4 alin.(1) lit.b), c) și g) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, care prevăd răspundere pentru: b) adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte; c) acțiunile judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente și g) încălcarea, din motive imputabile judecătorului, a termenelor de îndeplinire a acțiunilor de procedură, inclusiv a termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești și de transmitere a copiilor acestora participanților la proces, dacă acesta a afectat în mod direct drepturile participanților la proces sau ale altor persoane.

Textul lit.b) definește abaterea disciplinară prin acțiune „intenționat” sau „neglijență gravă”, de o gravitate deosebită, ca o latură care presupune afectarea actului de justiție.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care un observator rezonabil (persoană informată și de bună credință) nu poate găsi o justificare.

Prin urmare, pot atrage răspunderea disciplinată numai acele greșeli care au un caracter evident, neîndoielnic și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale.

Ca urmare, pentru a putea reține „grava neglijență” este necesar ca judecătorul să manifeste o conduită de încălcare flagrantă a unei îndatoriri elementare profesionale cu consecințe grave asupra înfăptuirii actului de justiție, așa încât nerespectarea normelor de procedură și/sau materiale să poată fi caracterizată ca fiind o greșeală evidentă, fără justificare și cu consecințe deosebit de grave.

Faptele urmează să aibă consecințe grave prin încălcarea drepturilor părților, actul de justiție fiind afectat, prin ce s-ar fi adus atingere valorilor sociale, referitoare la realizarea activității actului de justiție, valori care sunt transpuse în planul responsabilităților profesionale ale judecătorului, în obligații și îndatoriri profesionale, stabilite prin lege și regulamente, a căror respectare nu poate fi considerată ca având caracter facultativ pentru un judecător.

Cât privește temeiul prevăzut la art. 4 alin.(1) lit.c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, care prevede răspundere pentru acțiunile judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente, Completul de examinare a contestațiilor menționează că, incompetența profesională gravă și evidentă presupune acțiuni care ar demonstra lipsă de cunoștințe sau de practică într-un anumit domeniu, la caz în domeniul de aplicare a legilor, a practicii unitare în speța care se soluționează. Aceasta poate însemna o ignoranță, o neștiință a unor legi evident cunoscute, o aplicare absolut irelevantă, o lipsă a puterii legale de a îndeplini o anumită atribuție etc.

Cu referire la temeiul prevăzut la art. 4 alin.(1) lit. g) din Lege Completul de examinare a contestațiilor menționează că, norma dată prevede fapta de încălcare, din motive imputabile judecătorului, a termenelor de îndeplinire a acțiunilor de procedură, inclusiv a termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești și de transmiterea a copiilor acestora participanților la proces, dacă aceasta a afectat în mod direct drepturile participanților la proces sau ale altor persoane.

Așa dar, cercetând materialele examinate Completul de examinare a contestațiilor consideră cu certitudine că abordările petiționarului de existență în acțiunile judecătorului vizat a temeiurilor de abateri disciplinare prevăzute la art. 4 alin.(1) lit.b), lit.c) și lit.g) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, sunt neîntemeiate, iar faptele invocate nu pot fi încadrate ca temei de abateri disciplinare, or, nu s-a confirmat intenția sau neglijența gravă, incompetența profesională gravă și evidentă, precum și încălcarea termenelor de îndeplinire a acțiunilor de procedură, inclusiv a termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești, astfel lipsind elementele abaterilor disciplinare invocate.

În același timp, Completul de examinare a contestațiilor respinge ca declarative argumentele petiționarului precum că redactarea doar a dispozitivului hotărârii a avut ca consecință respingerea recursului ca tardiv, or din materialele examinate urmează cu certitudine că copia dispozitivului hotărârii a fost înmănată participanților imediat după pronunțarea acestuia, iar în măsura în care acesta a depus recurs din data recepționării hotărârii motivate, era în drept să solicite repunerea în termenul de declarare a recursului, situație ce nu se atestă la caz.

Totodată, Completul de examinare a contestațiilor menționează că, faptele invocate de către petiționar ce țin de refuzul audierii contravenientului și limitarea părții apărării la prezentarea probelor se rezumă la nemulțumirea acestuia cu privire la legalitatea și temeinicia actului judecătoresc, pe când expunerea supra acestor circumstanțe este în competența exclusivă a instanțelor ierarhic superioare.

În acest sens este de reținut faptul că, în conformitate cu art. 114, 115 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești și anume prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

Conform art.1 alin.(1) și (4) Legea cu privire la statutul judecătorului nr.544-XIII din 20.07.1995, puterea judecătorească se exercită numai prin instanță judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri.

Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Conform art.1 alin.(1) și (4) Legea cu privire la statutul judecătorului nr.544-XIII din 20.07.1995, *„puterea judecătorească se exercită numai prin instanță judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri.,,*

Mai mult ca atât, în conformitate cu prevederile art.19 alin.(3) al aceleiași legi *„Judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în înfăptuirea justiției și pentru hotărârea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal”.*

Potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise, or, expunerea asupra legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești, se află în competența exclusivă a instanțelor judecătorești ierarhic superioare.

Conform p. 31 din hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 28.06.2012, Curtea a subliniat, făcând referire și la alte hotărâri ale sale anterioare, că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite.

În conformitate cu pct.7.3 din hotărârea Curții Constituționale nr. 28 din 14 decembrie 2010, *„controlul legalității și temeiniciei actului judecătoresc poate fi exercitat numai de către instanțele de apel și recurs, în conformitate cu procedurile jurisdicționale.,,*

Completul de examinare a contestațiilor consideră cu certitudine că abordarea inspectorului judecător cu privire la lipsa vinei judecătorului menționate este în spiritul Recomandărilor OSCE/ODIHR de la Kyiv privind independența judiciară în Europa de Est, Caucazul de Sud și Asia Centrală, care în alin.25 recomandă ca procedurile disciplinare să implice cazurile de presupuse abateri profesionale care sunt grave și de neiertat și care discreditează sistemul judiciar.

Astfel, în lipsa constatării careva fapte ce ar indica că, în acțiunile judecătorului Bolocan Elena de la Judecătoria Strășeni (sediul Călărași) persistă elemente al abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Inspecția judiciară întemeiat a adoptat soluția anunțată de respingere a sesizării, decizia fiind una legală și întemeiată, fapt ce condiționează respingerea contestației ca neîntemeiate.

Prin prisma celor expuse, conform art.27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge contestația declarată de către avocatul Negură Vladislav împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr.1047s-1196 p/m din 01 octombrie 2019, emise pe

marginea sesizării depuse la 05 septembrie 2019 asupra acțiunilor judecătorului Bolocan Elena de la Judecătoria Strășeni (sediul Călărași).

Hotărârea este definitivă, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte

/semnătura/

Cobzac Elena

Membrii

/semnătura/

Pulbere Ruxanda

/semnătura/

Botnaru Stela